

Asia: **Luonnos Valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi 2020-2023**

Viite: 2/600/2019

kirjaamo@minedu.fi

Sivistystyönantajien lausunto (lausuntopalvelu.fi kommentit)

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet

Yleistä

Sivistystyönantajat pitää tärkeänä nuorisotyön kehittämisestä ja nuorten osallisuuden edistämistä. Suomen väestökehitys haastaa eri toimijoita pitämään entistä parempaa huolta nuorisosta ja mahdollistamaan heille pääsy koulutukseen ja työelämään. Sivistan mukaan on olennaista, että koulutuksessa ei synny umpiperiä ja että jatkuva oppiminen on mahdollista kaikille. Sivista muistuttaa, että kaikkiin kouluja ja oppilaitoksia koskeviin muutosten **valmisteluun on otettava opetuksen ja koulutuksen järjestäjät vahvasti mukaan.**

Vahvistetaan koulujen ja oppilaitosten demokratia- ja ihmisoikeuskasvatusta

Sivista esittää, että muutetaan viimeistä toimenpidettä siten, että opettajien ja oppilaitosten henkilökunnan täydennyskoulutuksen sijaan kerrottaisiin opettajien ja oppilaitosten henkilökunnan **osaamisen kehittämisestä.** Katsomme, että tämä on parempi termi kuvaamaan tarvittavaa toimenpidettä.

Moniammatillista yhteistyötä ja erityisesti nuorisotyötä vahvistetaan perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa

Sivista katsoo, että perusopetukseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn panostetaan parhaiten varmistamalla perusopetuksen riittävä rahoitus. Peruskoulun kehittäminen ja koulutuksellisen tasa-arvon lisääminen toteutetaan kolmevuotisen laatu- ja tasa-arvo-ohjelman myötä. Peruskoulun kehittäminen pelkän hankerahoituksen turvin on epävarmaa ja hallinnollista työtä lisäävää. Huomautamme, että pienillä koulutuksen järjestäjillä ei aina ole resursseja hakea hankerahoja. Perusopetuksen laadun ja tasa-arvon edistämiseksi on tärkeää kohdentaa rahoitusta kattavasti ja pitkäjänteisesti kaikille koulutuksen järjestäjille.

Riittävien perustaitojen varmistamiseksi on arvioitava kolmiportaisen tuen ja inklusion toimivuutta. Tuen tulee olla riittävää ja oikea-aikaista ja joustava perusopetus on saatava aidosti käyttöön. Oppilas- ja opiskeluhuoltoon suunniteltu korotus tulee kohdentaa ylläpitäjäneutraalisti, suoraan koulutuksen järjestäjille.

Perusopetuksen osalta Sivistystyönantajat muistuttaa yksityisten oppilaitosten epäoikeudenmukaisesta kotikuntakorvauksesta, johon sivistysvaliokuntakin viime vuonna talousarviokäsittelyn aikana kiinnitti huomiota asiaan (SiVL10/2018 vp). Valiokunnan lausuma, jonka mukaan valiokunta edellyttää, että asiasta tehdään selvitys vuoden 2019 aikana ei ole toistaiseksi johtanut toimenpiteisiin opetus- ja kulttuuriministeriössä.

Muissa kuin kunnan ylläpitämässä perusopetuksessa opiskelee lähes 25 000 oppilasta, suurimmalle osalle näistä oppilaista kyseessä on oman kotikunnan osoittama lähikoulu. Näiden

oppilaitosten ylläpitäjät saavat vain 94 prosentin suuruisena kunnan peruspalveluiden valtionosuuksista annetun lain (HE 38/2014) mukaisen kotikuntakorvauksen. Sivistysvaliokunnan edellyttämä selvitys on tehtävä pikimmiten ja nostettava kotikuntakorvaus 100 prosenttiin.

Nuorisotakuulla turvataan nuoren pääsy koulutukseen ja työhön

Sivista pitää nuorisotakuuta tärkeänä, mutta katsoo, että asiaan ei ole hallitusohjelman toteuttamisessa varattu riittävästi resursseja. Olennaista on, että nuorilla aikuisilla on pääsy koulutukseen ja että nuorten aikuisten kouluttamiseen on varattu riittävästi resursseja. Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä on varmistettava, että yli 18-vuotiaat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret eivät joudu kärsimään tästä uudistuksesta, vaan resursseja ohjataan myös tälle puolelle.

Johtaja
Laura Rissanen

Elinkeinopoliittinen asiantuntija
Jussi-Pekka Rode